

Hanna Kosonen kesk ym.

Kirjallinen kysymys itäisen Suomen maakuntien kehitysrahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Itäisessä Suomessa on herännyt pelko. Taustalla on EU-komission huhtikuussa julkistama esitys aluekehitystä tukevan koheesiopolitiikan uudistuspaketiksi. Se tarjoaa valtioille mahdollisuuksia siirtää ohjelmarahoitusta uusiin tavoitteisiin, Suomen tapauksessa ennen muuta puolustuksen ja sotilaallisen liikkuvuuden vahvistamisen alle.

Tämä on tärkeä tavoite, mutta juuri Venäjän hyökkäyssodasta ja sen tuomista ongelmista kärsitään erityisesti itäisessä Suomessa. Olisi valtiovallalta aikamoinen esitys tässä tilanteessa jättää nämä alueet yhä enemmän oman onnensa nojaan. Pelkona on, että tukirahoja ohjautuu jatkossa huomattavasti etenkin itärajan maakunnista maan muihin osiin. Ei ole varmuutta, että aiemmin vakiintunutta maakuntakohtaista EU-tukien jakamista noudatettaisiin ohjelmauudistuksen yhteydessä.

Suomi saa EU:sta aluetukirahoja muun muassa harvan asutuksen perusteella. Asutus on Suomessa harvinta maan itä- ja pohjoisosissa. Se, että sitä omilla toimilla entisestään harvennettaisiin, ei ole kokonaisturvallisuuden kannalta ollenkaan viisasta. Asuttu itäraja on myös turvallisuusteko.

Maakuntien liittojen rooli valmistelussa on myös herättänyt kysymyksiä. Jos aluerahoja aiotaan ohjata uudelleen, niin maakuntien olisi hyvä olla suunnittelussa mukana. Ei ole Suomen etu ajaa maakuntia toisiansa vastaan. Huoli esimerkiksi puolustuksesta on varmasti yhteinen ja siihen pitää myös yhdessä ja hyvällä yhteistyöllä löytää ratkaisut.

Alueelliset erot Suomessa ovat kärjistymässä entisestään. Jos investointitukia leikataan, on se raha suoraan pois itäiseen Suomeen investoivilta yrityksiltä. Tuntuu kohtuuttomalta, että itäiset maakunnat ovat menettämässä rahaa hallituksen käsissä olevan kansallisen toimeenpanon vuoksi. Tämä on lisäksi ristiriidassa komissaarin ja komission periaatteiden kanssa.

EU-komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen sanoi Suomessa käydessään, että koheesiopolitiikan joustomahdollisuudella voidaan tukea itärajan alueiden turvallisuutta ja elinkeinoja Suomessa.

Käynnissä oleva prosessi voi johtaa myös siihen, että tulevaisuudessa EU:n suuntaan voi olla hankala perustella Suomelle maksettavia aluetukia, jos ne jaetaan kansallisilla päätöksillä kokonaan uusiksi ja eri seuduille.

Kirjallinen kysymys KK 316/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten pidetään huolta siitä, että rahoituskehyksessä huomioidaan itäisten ulkoraja-alueiden erityistilanne,

kuinka paljon hallitus on leikkaamassa itäiseltä Suomelta maakuntien kehitysrahoitukselta muuhun kuin itäisen Suomen elinvoiman vahvistamisen tarkoituksiin,

aikooko hallitus turvata itäiselle Suomen tasapuoliset mahdollisuudet kehittyä ja

kuinka hallitus tukee itärajan alueiden turvallisuutta ja elinkeinoja?

Helsingissä 2.10.2025

Hanna Kosonen kesk
Hanna Räsänen kesk
Markku Siponen kesk
Hannu Hoskonen kesk